

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

خيارات (تدليس)

جلسه ۴۹

استاد وافی

خيار تدليس

۱. اگر هر کدام از بايع و مشتري صفت کمالی را شرط نمایند همچون بکارت در کنیز یا به توهم وجود چنین صفتی اقدام بر معامله نمایند، نظیر سرخ بودن گونه‌ها در حالی که واقعا چنین نباشد، یا بواسطه وصل موی‌های مصنوعی توهم انبوه یا بلندن بودن گیسوان کنیز را بنماید، ولی بعدا کشف خلاف شود، در تمام این موارد خيار تدليس ثابت است، ولی ارش نمی‌تواند بگیرد.
۲. تصریه نمودن گوسفند و گاو و شتر تدليس محسوب شده و بدنبالش خيار تدليس ثابت می‌شود.
۳. تصریه عبارت است از آنکه به واسطه ندوشیدن شیر حیوان و مانع شدن از شیر دادن به بچه‌اش، شیر او را در پستان جمع نمایند و این طور وانمود کنند که شیر حیوان زیاد می‌باشد.

طریق ثبوت تصریه

در صورتی که بايع اعتراف به تصریه نکرد و نیز بیینه بر آن اقامه نشد، طریق ثبوت آن این است که تا سه روز حیوان را آزمایش می‌کنند، باین نحو که اگر مقدار شیرهای دوشیده شده در این سه روز تقریبا تمام با هم متفق و مساوی بودند، یا حلبات بعدی بیشتر از قبلی بود کشف می‌شود که حیوان تصریه نشده، و در غیر این صورت تصریه شدنش احراز می‌گردد.

فرع

اگر مشتري معامله را فسخ نمود، لازم است شیرهایی که از حیوان دوشیده را همراه حیوان به مالکش برگردانند، حتی شیرهایی که در پستان حیوان موقع عقد نبوده و در ملك وی حادث شده است و در صورتی که شیرهای مزبور تلف شده باشد، لازم است مثل آنها را رد کنند. (شهید ثانی مخالف این نظریه است).